

ΦΟΙΝΙΣΣΑΙ

ΙΟΚΑΣΤΗ

"Ω τὴν ἐν ἀστροῖς οὐρανοῦ τέμνων ὅδὸν
καὶ χρυσοκολλήτοισι ἐμβεβὰς δίφροις
"Ηλιε, θοᾶις ἵπποισι εἰλίσσων φλόγα,
ώς δυστυχῆ Θήβαισι τῇ τόθ' ἡμέρᾳ
ἀκτῖν' ἐφῆκας, Κάδμος ἡνίκ' ἥλθε γῆν
τήνδ', ἐκλιπὼν Φοίνισσαν ἐναλίαν χθόνα·
ὅς παιδα γῆμας Κύπριδος Ἀρμονίαν ποτὲ
Πολύδωρον ἔξεφυσε, τοῦ δὲ Λάζδακον
φῦναι λέγουσιν, ἐκ δὲ τοῦδε Λάιον.

ἐγὼ δὲ παῖς μὲν κλήζομαι Μενοικέως,
—Κρέων τ' ἀδελφὸς μητρὸς ἐκ μιᾶς ἐφυ—
καλοῦσι δ' Ἰοκάστην με· τοῦτο γὰρ πατὴρ
ἔθετο. γαμεῖ δὲ Λάιός μ'. ἐπεὶ δ' ἀπαις
ἥν χρόνια λέκτρα τᾶμ' ἔχων ἐν δώμασι,
ἐλθὼν ἐρωτᾷ Φοῖβον ἔξαιτεῖ θ' ἄμα
παιῶν ἐς οἴκους ἀρσένων κοιωνίαν.

ὁ δ' εἶπεν· "Ω Θήβαισι εὐίπποις ἀναξ,
μὴ σπεῖρε τέκνων ἄλοκα δαμόνων βίᾳ·
εἰ γὰρ τεκνώσεις παιῶν, ἀποκτενεῖ σ' ὁ φύς,
καὶ πᾶς σὸς οἴκος βήσεται δι' αἷματος.
ὁ δ' ἡδονῆ δοὺς ἐς τε βακχείαν πεσὼν
ἔσπειρεν ἡμῖν παιῶν· καὶ σπείρας, †βρέφος †
γνοὺς τὰμπλάκημα τοῦ θεοῦ τε τὴν φάτιν,
λειμῶν' ἐς Ἡρας καὶ Κιθαιρῶνος λέπας
διδωπι βουκόλοισι ἐκθεῦναι βρέφος,
σφυρῶν σιδηρᾶ κέντρα διαπείρας μέσον·
οὐθεν νιν Ἑλλὰς ὠνόμαζεν Οἰδίπουν.

Πολύβου δέ νιν λαβόντες ἵπποβουκόλοις
φέρουστ' ἐς οἴκους ἐς τε δεσποίνης χέρας
ἔθηκαν. ἦ δὲ τὸν ἐμὸν ὡδύνων πόνον
μαστοῖς ὑφεῖτο καὶ πόσιν πείθει τεκεῖν.

ἴδη δὲ πυρσαῖς γένυσιν ἐξανδρούμενος
παῖς οὔμὸς ἦ γνοὺς ἦ τωσι μαθὼν πάρα

5

10

15

20

25

30

έπτειχε τοὺς φύσαντας ἐκμαθεῖν θέλων
πρὸς δῶμα Φοίβου, Λάιός θὲ σύμπλε πόσις,
τὸν ἐκτεθέντα παιδα μαστεύων μαθεῖν
εἰ μηκέτ' εἴη. καὶ ξυνάπτετον πόδα
ἐσ ταῦτὸν ἄμφω Φωκίδος σχιστῆς ὁδοῦ.
καὶ νω κελεύει Λαίου τροχηλάτης·

"ΩΣ ξένε, τυράννοις ἐκποδῶν μεθίστασο.
ο δ' εἶρπ' ἀναυδος, μέγα φρονῶν. πῶλοι δέ νω
χηλαῖς τένοντας ἔξεφοινισσον ποδῶν.
οθεν—τί τάκτος τῶν κακῶν με δεῖ λέγειν;—
παῖς πατέρα καίνει καὶ λαβὼν ὀχήματα
Πολύβῳ τροφεῖ δίδωσιν.

ώς δ' ἐπεζάρει

Σφίγξ ἀρπαγαῖσι πόλιω ἐμός τ' οὐκ ἦν πόσις,
Κρέων ἀδελφὸς τάμα κηρύσσει λέχη,
οστισ σοφῆς αἴνιγμα παρθένου μάθοι,
τούτῳ ξυνάψει λέκτρα. τυγχάνει δέ πως
μούσας ἐμὸς παῖς Οἰδίπους Σφιγγὸς μαθῶν.
[οθεν τύραννος τῆσδε γῆς καθίσταται]
καὶ σκῆπτρ' ἐπαθλα τῆσδε λαμβάνει χθονός.
γαμεῖ δὲ τὴν τεκοῦσαν οὐκ εἰδὼς τάλας
οὐδ' ἡ τεκοῦσα παιδὶ συγκοιμωμένη.

τίκτω δὲ παιδας παιδὶ δύο μὲν ἄρσενας,
Ἐτεοκλέα κλεωήν τε Πολυνείκους βίαρ,
κόρας τε διστάσ· τὴν μὲν Ἰσμήνην πατήρ
ώνυμασε, τὴν δὲ πρόσθεν Ἀντιγόνην ἐγώ.
μαθῶν δὲ τάμα λέκτρα μητρώων γάμων
ο πάντ' ἀνατλᾶς Οἰδίπους παθήματα
ἐσ δμαθ' αὐτοῦ δεινὸν ἐμβάλλει φόνον,
χρυσηλάτοις πόρπαισιν αἰμάξας κόρας.

ἐπεὶ δὲ τέκνων γένυς ἐμῶν σκιάζεται,
κλήθροις ἔκρυψαν πατέρ', οὐδὲ ἀμιγῆμαν τύχη
γένοιτο πολλῶν δεομένη σοφισμάτων.
ζῶν δ' ἐστ' ἐν οἰκοις. πρὸς δὲ τῆς τύχης νοσῶν
ἀρὰς ἀράται παισὶν ἀνοπιωτάτας,
θηκτῷ σιδήρῳ δῶμα διαλαχεῖν τόδε.

τὰ δ' ἐσ φόβον πεσόντε, μὴ τελεσφόρους
εὐχὰς θεοὶ κραίνωσιν οἰκούντων ὁμοῦ,
ξυμβάντ' ἔταξαν τὸν νεώτερον πάρος

35

40

45

50

55

60

65

70

φεύγειν ἔκόντα τίμῳ Πολυνείκη χθόνα,
Ἐτεοκλέα δὲ σκῆπτρ' ἔχειν μένοντα γῆς,
ἰνιαυτὸν ἀλλάσσοντε. ἐπεὶ δ' ἐπὶ ζυγοῖς
καθέζετ' ἀρχῆς, οὐ μεθίσταται θρόνων.

75

φυγάδα δ' ἀπωθεῖ τῆσδε Πολυνείκη χθονός.
οὐδὲ "Αργος ἐλθών, κῆδος Αδράστου λαβών,
πολλὴν ἀθροίστας ἀσπῖδ' Αργείων ἄγει·
ἐπ' αὐτὰ δ' ἐλθών ἐπτάπυλα τείχη τάδε,
πατρῷ ἀπαιτεῖ σκῆπτρα καὶ μέρη χθονός.

80

ἔγω δ' ἔριν λύουσ' ὑπόσπουδον μολεῦν
ἔπειστα παιδὶ παῖδα πρὶν ψαῦσαι δορός.
ἴξειν δέ δὲ πεμφθείς φησιν αὐτὸν ἄγγελος.

ἀλλ', ὡς φαεννὰς οὐρανοῦ ναίων πτυχὰς
Ζεῦ, σῶσον ἡμᾶς, δὸς δὲ σύμβασιν τέκνοις.
χρὴ δέ, εἰ σοφὸς πέφυκας, οὐκ ἔαν βροτὸν
τὸν αὐτὸν αἰεὶ δυστυχῆ καθεστάναι.

85

ΠΛΙΔΑΓΩΓΟΣ

ὦ κλεψὸν οἶκοις Ἀντιγόνη θάλος πατρί,
ἐπεὶ σε μήτηρ παρθενῶνας ἐκλιπεῖν
μεθῆκε μελάθρων ἐς διῆρες ἔσχατον
στράτευμ' ἵδειν Αργείον ίκεσίαισι σαῖς,
ἐπίσχεις, ὡς ἀν προυξερευνήσω στίβον,
μή τις πολιτῶν ἐν τρίβῳ φαντάζεται,
κάμοι μὲν ἔλθῃ φαῦλος ὡς δούλῳ ψόγος,
σοὶ δέ ὡς ἀνάστητο πάντα δέξειδὼς φράσω
ἄ τ' εἶδον εἰσήκουσά τ' Αργείων πάρα,
σπουδὰς δέ τ' ἥλθον σῷ καστιγνήτῳ φέρων
ἐνθένδ' ἐκεῖσε, δεῦρο τ' αὖ κείνων πάρα.

90

ἀλλ' οὗτις ἀστῶν τοῖσδε χρίμπτεται δόμοις,
κέδρου παλαιὰν κλίμακ' ἐκπέρα ποδί·
σκόπει δὲ πεδία καὶ παρ' Ισμηνοῦ ροὰς
Δίρκης τε νῆμα πολεμίων στράτευμ' ὅσον.

95

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

ὅρεγέ νυν ὅρεγε γεραιὰν νέᾳ
χεῖρ' ἀπὸ κλιμάκων

ποδὸς ἵχνος ἐπαντέλλων.

105

Πα. ἴδον ξύναψον, παρθέν'. ἐς καιρὸν δέ ἔβησ·
κινούμενον γὰρ τυγχάνει Πελασγικὸν

- στράτευμα, χωρίζουσι δ' ἀλλήλων λόχους.
- Αν. ἴω πότινα παῖ
 Λατοῦς Ἐκάτα, κατάχαλκον ἄπαν 110
 πεδίον ἀστράπτει.
- Πα. οὐ γάρ τι φαύλως ἥλθε Πολυνείκης χθόνα,
πολλοῖς μὲν ἵπποις, μυρίοις δ' ὅπλοις βρέμων.
- Αρ. ἄρα πύλαι κλήθροις—χαλκόδετ' ἀρ' ἔμβολα
 λαινέοισιν Ἀμφίονος ὁργάνοις 115
 τείχεος ἥρμοσται;
- Πα. θάρσει τά γ' ἐνδον ἀσφαλῶς ἔχει πόλις.
ἀλλ' εἰσόρα τὸν πρῶτον, εἰ βούλῃ μαθεῖν.
- Αν. τίς οὗτος δὲ λευκολόφας,
 πρόπαρ δὲ ἀγεῖται στρατοῦ πάγχαλκον ἀσπῖδ' 120
 ἀμφὶ βραχίονι κουφίζων;
- Πα. λοχαγός, ὁ δέσποινα. Αν. τίς, πόθεν γεγώς;
αὔδαστον, ὁ γεραιέ, τίς δνομάζεται;
- Πα. οὗτος Μυκηναῖος μὲν αἰδάται γένος, 125
 Λερναῖα δ' οἰκεῖ νάμαθ', Ἰππομέδων ἄναξ.
- Αρ. ἔπει τοι γαῖρος, ὁς φοβερὸς εἰσιδεῖν,
 γίγαντι γηγενέτᾳ προσόμοιος
 ἀστερωπὸς ἐν γραφαῖσιν, οὐχὶ πρόσφορος
 ἀμερίψ γέννα. 130
- Πα. τὸν δὲ ἔξαμείζοντ' οὐχ ὄρφες Δίφκης ὕδωρ;
- Αρ. ἄλλος ἄλλος ὅδε τευχέων τρόπος.
 τίς δὲ ἔστιν οὗτος; Πα. παῖς μὲν Οἰνέως ἔφυ
 Τυδεύς, Ἀρη δὲ Αἴτωλὸν ἐν στέρνοις ἔχει.
- Αρ. οὗτος δὲ τῆς Πολυνείκεος, 135
 ὁ γέρον, αὐτοκαστιγνήτᾳ νύμφας
 ὅμόγαμος κυρεῖ;
- ὡς ἀλλόχρως ὑπλοιστι, μειξοβάρβαρος.
- Πα. στακεσφόροι γάρ πάντες Αἴτωλοί, τέκνον,
λόγχαις τ' ἀκοντιστῆρες εὐστοχώτατοι. 140
- [Αν. σὺ δέ, ὁ γέρον, πῶς αἰσθάνῃ σαφῶς τάδε;
Πα. σημεῖτ' ἴδων τότε ἀσπιδῶν ἐγνώριστα,
σπουδὰς δτ' ἥλθον σῷ καστιγνήτῳ φέρων
ἢ προσδεδορκῶς οἶδα τοὺς ἀπλισμένους.]
- Αρ. τίς δὲ οὗτος ἀμφὶ μυῆμα τὸ Ζήθου περᾶ
καταβόττερυχος, ὅμμαστι γοργὸς
εἰσιδεῖν νεαρίας, 145

- λοχαγός, ὡς σῆχλος τινος ὑστέρῳ ποδὶ¹⁵⁰
πάνυοπλος ἀμφέπει;
- Πα. οὐδ' ἔστι Παρθενοπαῖος, Ἀταλάντης γόνος.
- Αν. ἀλλά τινος ἀ κατ' ὅρῃ μετὰ ματέρος
Ἄρτεμις ἴεμένα τόξοις δαμάστασ' ὀλέστειεν,
ὅς ἐπ' ἐμὰν πόλιν ἔβα πέρστων.
- Πα. εἶη τάδ', ὁ παῖ. σὺν δίκῃ δ' ἵκουστι γῆγεν.¹⁵⁵
- ο καὶ δέδοικα μὴ σκοπῶστ' ὄρθως θεοῖς.
- Αν. ποῦ δ' ὃς ἐμοὶ μᾶς ἐγένετο ἐκ ματρὸς
πολυπόνῳ μοίρᾳ;
ὁ φύλτατος, εἰπέ, ποῦ στι Πολυνεύκης, γέρον.
- Πα. ἐκεῖνος ἐπτὰ παρθένων τάφου πέλας
Νιόβης Ἀδοάστῳ πλοπίον παραστατεῖ.¹⁶⁰
- δρᾶς; Αν. ὅρῳ δῆτ' οὐ σαφῶς, ὅρῳ δέ πως
μορφῆς τύπωμα στέρνα τ' ἐξηκασμένα.
ἀνεμώκεος εἴθε δρόμου νεφέλας ποσὶν ἐξανύσαιμι
δι' αἰθέρος
- πρὸς ἐμὸν ὁμογενέτορα, περὶ δ' ὥλενας¹⁶⁵
δέρα φυλτάτῳ βάλοιμος (ἐν) χρόνῳ
φυγάδα μέλεον. ὡς
ὅπλοισι χρυσέοισιν ἐκπρεπής, γέρον,
- ἔφοις δμοια φλεγέθων βολαῖς [ἀελίου].
- Πα. ἦξει δόμους τούσδ', ὡστε σ' ἐμπλῆσαι χαρᾶς,¹⁷⁰
ἔνσπονδος. Αν. οὗτος δ', ὁ γεραιέ, τίς κυρεῖ,
ὅς ἄρμα λευκὸν ἡνιοστροφεῖ βεβώσ;
- Πα. ὁ μάντις Ἀμφιάραος, ὁ δέσποιν, οὖτε·
σφάγια δ' ἀμ' αὐτῷ, γῆς φιλαίματοι ῥοαί.
- Αν. ὁ λιπαροζώνου θύγατερ Ἀελίου¹⁷⁵
Σελαυναία, χρυσεόκυκλον φέγγος,
ὡς ἀτρεμαῖα κέντρα καὶ σώφρονα
πώλοις μεταφέρων ιθύνει.
- ποῦ δ' ὃς τὰ δεινὰ τῇδ' ἐφυβρίζει πόλεις;
- Πα. Καπανεύς; ἐκεῖνος προσβάστεις τεκμαίρεται
πύργων ἄνω τε καὶ κάτω τείχη μετρῶν.^{181.}
- Αν. ίώ,
Νέμεστι καὶ Διὸς βαρύβρομοι βρονταῖ,
κέραυνῶν τε φῶς αἰθαλόεν, σύ τοι
μεγαλαγορίαν ὑπεράνυορα κοιμίζεις.
οὐδὲ ἔστιν, αἷχμαλώτιδας¹⁸⁵

ὁς δορὶ Θηβαίας Μυκηνῆσιν
 λερναίᾳ τε δώσειν τριάντα,
 ποσειδανίοις Ἀμυμωνίοις
 ὕδασι δουλείαν περιβαλάν—
 μήποτε μήποτε τάνδ', ὡς πότνια,
 χρυσεοβόστρυχον ὡς Διὸς ἔρνος
 Ἀρτεμι, δουλοσύναν τλαίην.
 Πα. ὡς τέκνουν, ἐσθα δῶμα καὶ κατὰ στέγας
 ἐν παρθενῶσι μίμνε σοῖς, ἐπεὶ πόδου
 ἐσ τέρψιν ἥλθες ὡν ἔχρηζες εἰσιδεῖν.
 δχλος γάρ, ὡς ταραγμὸς εἰσῆλθεν πόλιν,
 χωρεῖ γυναικῶν πρὸς δόμους τυραννικούς.
 φιλόψιγον δὲ χρῆμα θηλειῶν ἔφυ,
 σμικράς τ' ἀφορμὰς ἦν λάβωσι τῶν λόγων,
 πλείους ἐπεσφέρουσιν· ἥδοινὴ δέ τις
 γυναιξὶ μηδὲν ὑγιὲς ἀλλήλας λέγειν.
200
205

ΧΟΡΟΣ

Τύριαν οἶδμα λιποῦσ' ἔβαν
 ἀκροθύντια Λοξίᾳ [στρ. α'
 Φοιβῷ δούλα μελάθρων,
 ὦν ὑπὸ δειράσι νιφοβόλοις
 παρνασοῦ κατενάσθη,
 Ἰάνιον κατὰ πόντον ἐλά-
 τα πλεύσασα πειρρύτῳ
 ὑπὲρ ἀκαρπίστων πεδίων
 Σικελίας Ζεφύρου πνοαῖς
 ἵππεύσαντος, ἐν οὐρανῷ
 κάλλιστον κελάδημα.
210
 πόλεος ἐκπροκριθεῖσ' ἔμας
 καλλιστεύματα Λοξίᾳ [ἀρτ. α'
 Καδμείων ἐμολον γάν,
 κλεισῶν Ἀγημοριδᾶν
 ὅμογενεῖς ἐπὶ Λαίου
 πεμφθεῖσ' ἐνθάδε πύργους.
 ἵσα δ' ἀγάλμασι χρυσοτεύ-
 κτοις Φοιβῷ λάτρις ἐγενόμαν·
 ἔτι δὲ Κασταλίας ὕδωρ
215
220

περιμένει με κόμας ἐμᾶς
δεῦσαι παρθένιον χλιδὰν
Φοιβείαισι λατρεῖαις.

225

— Ἰώ λάμπουσα πέτρα πυρὸς
δικόρυφον σέλας ὑπὲρ ἄκρων
βακχειῶν Διονύσου,
οἵνα θ' ἀ καθαμέριον
στάζεις τὸν πολύκαρπον
οἰνάνθας ἱεῖστα βότρυν,
ζάθεά τ' ἀντρα δράκοντος οὐ-
ρειαὶ τε σκοπιαὶ θεῶν
νιφόβολόν τ' ὅρος Ἱερόν, εἰ-
λίστσων ἀθανάτας θεοῦ
χορὸς γενοίμαν ἄφοβος
παρὰ μεσόμφαλα γύαλα Φοί-
βου Δίρκαν προλιποῦσα.

230

235

ιῦν δέ μοι πρὸ τειχέων
θουριος μολὼν Ἀρης
αἷμα δάιον φλέγει
τῷδ', ὁ μὴ τύχοι, πόλεις
κοωὰ γὰρ φύλων ἄχη,
κοωὰ δ', εἴ τι πείσεται
έπτάπυργος ἀδε γᾶ,
Φοινίσσα χώρα. φεῦ φεῦ.
κοωὸν αἷμα, κοωὰ τέκεα
τᾶς κερασφόρου πέφυκεν Ἰοῦς·
ῶν μέτεστί μοι πόρων.

[στρ. β'

240

245

ἀμφὶ δὲ πτόλιων νέφος
ἀσπιδῶν πυκνὸν φλέγει
σχῆμα φοινίου μάχης,
ἅν Ἀρης τάχ' εἰσεται
παισὶν Οἰδίπου φέρων
πημονὰν Ἐρινύων.
Ἀργος ὡς Πελασγικόν,
δειμαίνω τὰν σὰν ἀλκάν,
καὶ τὸ θεόθεν· οὐ γὰρ ἀδικον

[ἀντ. β'

250

255